

Instruktion till besiktningsveterinärer eller annan personal angående uttagning av material, könsorgan från suga, för obduktion

Institutionen för kliniska vetenskaper tar emot könsorgan (framför allt från suga) för obduktion som en service åt Gård och Djurhälsan (tidigare Svenska Djurhälsovården). Denna verksamhet är till hjälp för djurhälsoveterinärer vad gäller utredning av reproduktionsstörningar i besättningar. För att underlätta hanteringen av materialet skickar vi ut "hinkar" till slakterier. Eftersom transporten från slakteriet till institutionen för kliniska vetenskaper oftast tar minst ett dygn, är det till stor hjälp att få prover uttagna på färskt material.

Uttagning av könsorgan vid slakt

Hela könsorganet ska tas ut, det vill säga utöver livmoder och äggstockar, även cervix, vagina, yttre könsorgan samt urinblåsa. Ändtarmen ska sedan skäras bort (minskar risken för kontaminering och postmortal förändringar). Om flera djur slaktas samtidigt är det viktigt att könsorganet märks med *identitet*.

Uttagning av prover

Remiss med uppgifter om djur och anamnes skickas oftast, via djurägaren, med djuret till slakteriet. Av remissen ska det framgå vilka prover som ska tas på materialet. Om det ej finns uppgifter på provtagning ska det ändå tas biopsier från uterus.

Biopsi

Från uterus tas biopsier från båda hornen, cirka 2 dm från corpus-delen, *se figur 1*. Biopsin bör ej vara större än 1 x 1 cm och alla skikten i livmoderväggen ska vara med. Biopsin läggs i riklig mängd 10% formalin (cirka 50 gånger mer fixeringslösning än biopsi). Plastburkar och formalinlösning finns i utskickad "hink/kyllåda". Burkarna märks med *identitet*.

Bakteriologiska prov

Ibland önskar den remitterande veterinären att bakteriologiskt prov ska tas från uterus. Prov för bakteriologisk undersökning ska tas långt ut i hornen, *se figur 1*. Innan livmodern klipps upp ska ytan på livmodern brännas av liksom instrument. Provet ska tas som ett "skrapprov" i slemhinnan med steril skalpell och därefter föras över på tops med transportmedium (exempelvis Culturett). Det bakteriologiska provet skickas tillsammans med övrigt material (könsorgan och biopsier) i kyllåda till institutionen för kliniska vetenskaper. Härifrån vidarebefordrar vi provet till SVA.

Packning av material

Identitetsmärkt könsorgan (plastförpackad utan ändtarm), remiss och prover packas i hinken tillsammans med "kylklampar". Kyllådan ska, om ej annan transport finns tillgänglig och är lämplig, skickas per post som *företagspaket*.

Returfraktsedel bifogas enligt överenskommelse.

OBS! Bokning av returfrakt bör ske före kl.14.00 genom att kontakta oss på telefonnummer 0771-333310

Postadress:

**SLU, Institutionen för kliniska vetenskaper,
KV-lab, VHC Godsmottagning, Almas allé 4c, 756 51 Uppsala**

E-post: kv-lab@slu.se

Figur 1. Ritning.

